BUSTUL LUI MIHAI EMINESCU DIN SEBEȘ

Alături de importantele monumente istorice și de arhitectură ale Sebeșului, adevărate atracții atât pentru publicul local, cât și pentru turiști, o altă categorie de bunuri de patrimoniu stârnește tot mai mult interesul iubitorilor de artă și de cultură. Este vorba de monumentele de for public, prezente în număr din ce în ce mai mare pe aproape întregul areal al municipiului Sebeș, care au caracter comemorativ și de semnal, fiind dedicate unor mari personalități ale culturii, artei și științei, ca Lucian Blaga (1895-1961), Mihai Eminescu (1850-1889), Carl Filtsch (1830-1845) și Dorin Pavel (1900-1979).

Unul dintre cele mai valoroase monumente de for public din Sebeș, și cel mai vechi, este bustul ce-l înfățișează Mihai Eminescu, amplasat în centrul Pieței Libertății (fosta Piață Mică a orașului), în fața edificiului neogotic care, în trecut, adăpostea Gimnaziul Evanghelic, în prezent sediul Școlii Gimnaziale nr. 2. Bustul a fost executat de Doina Eugenia Lie (1929-2012) în anul 1960. A fost prima lucrare de for public a sculptoriței în orașul său natal.

Născută la Sebeș în data de 1 iunie 1929, Doina Lie a absolvit liceul pedagogic „Pia Brătianu" din București. Noile realități sociale și politice din primii ani ai regimului comunist i-au afectat pentru o vreme cariera, fiindu-i refuzată înscrierea la facultatea de arte plastice, datorită „originii nesănătoase", ea fiind fiică de preot greco-catolic. Astfel, timp de trei ani a fost nevoită să lucreze ca educatoare. În cele din urmă i-a fost permisă înscrierea la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu" din București, pe care l-a absolvit în anul 1956, sub coordonarea profesorului Constantin Baraschi. A avut numeroase expoziții, de grup și personale, dintre care trebuie amintite: cele din 1975, de la Galeria Orizont, București și Galeria Haus im Park, Emmerich, Germania, din 1991, la Fundația Dinu Lipatti, Geneva, Elveția și din 1992, la Deutsche Bank, Kleve, Germania. În anul 2004 a primit din partea președinției Ordinul Meritul Cultural, iar în 2007 a devenit cetățean de onoare al municipiului Sebeș. A încetat din viață în anul 2012, la vârsta de 83 de ani.

Lucrările Doinei Lie pot fi admirate atât în spații publice din localități din România precum Sebeș (unde mai există o sculptură – „Unirea" – situată în piațeta din vecinătatea Centrului Cultural „Lucian Blaga"), Curtea de Argeș, Alba Iulia, Baia de Arieș, Bistrița Năsăud, cât și în interiorul unor edificii sau în muzee, la București, Bârlad, Giurgiu, Ploiești etc. Arta ei este cunoscută și dincolo de granițele României, dovadă stând expozițiile care i-au fost organizate în țări precum Germania, Elveția și Olanda. De altfel, trei lucrări de-ale Doinei Lie pot fi admirate în localitatea Emmerich din Germania, fiind găzduite în capela, în foaierul teatrului și în spitalul orașului.

În vara anului 2022, bustul lui Mihai Eminescu, din Sebeș, a fost restaurat. Lucrarea realizată din calcar, așezată pe un postament placat cu lespezi de piatră, se afla de o bună perioadă de timp într-o stare avansată de degradare. Era acoperită cu o crustă neagră generată de praful și de poluarea rezultate din traficul auto intens în zona în care este amplasată, precum și de straturi de licheni, vizibile mai ales în zona capului (frunte și păr), care au colonizat ani la rând piatra. De asemenea, în unele zone ale feței și părului era vizibilă fragilizarea materialului litic, existând riscul ca părți din acesta să se desprindă.

Dată fiind starea de conservare precară a bustului, specialiștii muzeului din Sebeș au luat decizia de a-l include între monumentele care urmau a fi tratate în perioada 25 iulie – 5 august 2022, în cadrul celei de-a doua ediții a workshop-ului „Restaurarea și conservarea bunurilor culturale confecționate din piatră", organizat de Centrul Cultural „Lucian Blaga" Sebeș, prin Muzeul Municipal „Ioan Raica" Sebeș, în parteneriat cu Muzeul Național al Unirii Alba Iulia și cu Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia. Bustul a fost tratat cu biocid, curățat în totalitate prin microsablare, îndepărtându-se depunerile, ulterior, consolidându-se părțile fragilizate. De asemenea, au fost executate întregiri volumetrice, în special, în zona ochiului drept și a fost repictat scrisul de pe postament.
În urma acestor tratamente, degradările au fost stopate, iar lucrarea și-a redobândit, în mare parte, aspectul inițial, iubitorii de artă putându-se delecta, admirând o sculptură de certă valoare artistică care-l cinstește pe cel mai important poet român, Mihai Eminescu.